

**Saimaan ammattikorkeakoulu
Liiketoiminta ja kulttuuri Imatra
Kuvataide
Kulttuuriyrittäjyyden koulutusohjelma (YAMK)**

Jari Jokiaho

Jälkiä hangella - lumen appropriatio

Opinnäytetyö 2013

Tiivistelmä

Jari Jokiahho
Jälkiä hangella - lumen appropriatio 30 sivua, 6 liitettä
Saimaan ammattikorkeakoulu
Liiketoimi ja kulttuuri Imatra
Kulttuuriyrittäjyyden koulutusohjelma
(kuvataide, ylempi AMK)
Kuvataide
Opinnäytetyö 2013
Ohjaaja: kuvataiteen tohtori Denise Ziegler

Tutkimuskysymyksenä on jälkiä hangella - lumen appropriatio. Voiko talvisen maiseman muistoja, mielikuvia ja tunnelmia välittää kuvataiteen keinoin valkoiisiin marmoriveistoksiin. Kuvataiteessa appropriatio-käsite voidaan ymmärtää silloin, kun teoksen luomiseen on käytetty lainattuja elementtejä. Se tarkoittaa ideoiden, kuvien, sisältöjen tai teosten uudelleen käyttöä uudessa merkityksessä. Taiteilija käyttää teoksessaan lumen appropriatiota, koska hän haluaa saada kiinni pakenevaa, poisvetäytyvää ja lopulta sulavaa lumimaisemaa. Taiteellisen työskentelyn lähtökohtana ovat ihmisen tuottamat merkit lumessa.

Opinnäytetyötä varten taiteilija on kerännyt kirjallista ja kuvallista materiaalia talvisista ilmiöistä. Hän on koonnut havainnot ja pohtinut, mitä ne merkitsevät hänelle sekä veistänyt aineiston marmoriteoksiksi. Appropriation avulla pyritään tuomaan veistoksissa esille lumen muotoja, ihmisen ja koneen tekemiä painaumuksia sekä muistumia lasten leikissä syntyneistä muodoista.

Erityisesti kiinnostuksen kohteeksi nousi suora latu, ladun viereiset merkit ja lasten lumipalloista tekemät lumilyhdyt. Taiteilija otti nämä lumeen tehdyt muodot käyttöönsä taiteellisen työskentelyn lähtökohdaksi. Tekijä toivoo että talvinen tunnelma ja valoisuus välittyvät niistä myös veistoksien katsojille.

Asiasanat: lumi, appropriatio, marmori, kuvanveisto

Abstract

Jari Jokiahho

Signs as an appropriation of snow 30 pages, 6 appendices

Saimaa University of Applied Sciences

Faculty of Business and Culture Imatra

Degree programme in Cultural Entrepreneurship (Fine arts)

Master of Culture and Arts 2013

Instructor: Ms Denise Ziegler, Doctor of Visual Arts

This thesis is about an appropriation of snow. Can a visual art form be used to transform one's recollections, visions and moods of wintery landscape images into white marble sculptures? The concept of appropriation in visual arts can be understood as the use of borrowed elements in creation of the new work. It also means to recycle or adopt ideas, pictures, images, and contexts into new meanings in art world. Artist used appropriation of snow, because he wanted to capture the escaping, withdrawing and eventually melting away snowy landscapes. Artist chose the phenomenon of snow as the groundwork of art work.

For final project artist collected written material and photographic wintery images and analyzed what meaning they have for us? Then he transferred the material and images into white marble sculptures. In his sculptures artist aimed to bring forth snowy shapes, indentations of human and machinery foot prints, and recollections of shapes and forms from child's play in the snow.

Artist became increasingly curious of a ski trail, the marks that formulated next to the trail, and snow lanterns made out of snow balls. He adopted these indented shapes and forms as a frame of reference in his art works, hoping, that these wintery images, mood and brightness transfers to the audience, as well.

Key words: snow, appropriation, marble, sculpture

Sisällys	
1 Johdanto	5
2 Lumen appropriaatio	6
2.1 Appropriaatio kuvataiteessa	8
2.2 Miksi lumi on valkoista	10
2.2.1 Lumi ilmiönä	11
2.2.2 Lumen fysikaalinen perusta	11
2.2.3 Lumen ja jään käytön lyhyt historia	12
2.2.4 Lumihiutaleen muodon tutkimushistoriaa	13
2.2.5 Lumi kuvataiteessa	14
3 Marmori	16
3.1 Miksi marmori on valkoinen	17
3.2 Marmori geologisesti	17
4 Oma työskentely	19
4.1 Latu-veistos	20
4.2 Lumipallo-veistos	22
4.3 Kierrosmerkin-reliefit	23
4.4 Otteita työskentely päiväkirjasta	24
5 Yhteenveto ja pohdinta.	27
Kuvat	29
Lähteet	30
Liitteet	
Liite 1 Veistosten valmistusvaiheet	

1 Johdanto

Opinnäytetyöni kirjallisessa osassa esittelen lumen merkitystä materiaalina, ilmiönä ja filosofisesti. Kysyn, voisiko lunta ja talvimaisemaa käyttää kuvanveistossa taiteellisen työskentelyn lähtökohtana. Minulle talven tuntu, puhdas valkoinen pinta ja valonheijastus ovat tärkeitä. Veistosten tarkoitus on välittää tämä talvinen tunnelma.

Kysyn, voisiko marmorin ominaisuuksia visuaalisesti verrata lumen ominaisuuksiin, onhan niillä yhtäläinen väri sekä lumenkaltainen valon heijastuminen. Onko mahdollista esittää lumeen painettuja muotoja marmorissa niin, että haluttu tunnelma välittyy ja saavuttaako se vastaavanlaisen vaikutelman?

Opinnäytetyötä varten olen kerännyt kuvallista aineistoa, jota pidän työn lähtökohtana. Se voitaisiin rajata ihmisen ja koneen tekemiin jälkiin sekä tuulen ja auringonlämmön vuorovaikutteisiin muotoihin.

Kuvanveistäjänä olen mieltynyt työstämään kiveä.

Pääteos on hiihtoladun kaltainen, noin seitsemän metriä pitkä, lattiatasossa oleva marmoriveistos. Marmorilohkoja on asetettu tektonisesti peräkkäin ja näin muodostuu pitkä, valkoinen, viivamainen kivimassa, jonka pintaan on veistetty latumainen muoto. Toinen marmoriveistos kuvaa lasten leikkien jäljiltä olevia lumipalloja. Kolmannessa teoksessa on kiveen kaiverrettuja marmorireliefejä, jotka esittävät somman painaumajälkiä lumihangessa.

2 Lumen appropriatio

Kuvataiteessa appropriatio käsite voidaan ymmärtää silloin, kun teoksen luomiseen on käytetty lainattuja elementtejä. Se tarkoittaa ideoiden ja sisältöjen käyttöä uudessa merkityksessä.

Kuva 1. Kuvallinen lähtökohta: Hiihtolatu ja jäniksen kápälien painauma lumihangella

Käytän omissa teoksissani lumen appropriatiota koska haluan saada kiinni pakenevaa, poisvetäytyvää ja lopulta sulavaa lumimaisemaa. Haluan tallentaa talvisia mielikuvia (kuva 1), lapsuuden muistoja sekä nostaa esiin pohjoisen asukkaille itsestään selviä asioita ja muotoja. Ne ovat melkein huomaamattomia, arkisia ehkä leikillisiä jälkiä ja tapahtumia talvimaisemassa. Ihmisten tekemät merkit, painaumat ja lumeen tehdyt muodot ovat lähtökohtana uuden teoksen luomiseen. Esittelen veistoksissa näitä ilmiöitä. Näyttelytilaan vietynä muodot, merkit ja jäljet on nostettu korostuneesti ja rajatusti esille yleisön reflektoitavaksi.

Kuva 2. Kuvallinen lähtökohta: Latu, sukset ja lähtöviiva

Hiihto on itsensä kuljettamista talvimaisemassa (Kuva 2). Nykyisin se voi olla leikillistä, urheilullista tai sosiaalista liikkumista sekä yhdessä olemista talvisessa luonnossa. "Latu"-veistos nostaa esiin mielikuvat tapahtumista, kun opimme hiihtämään, laskemaan mäkeä tai koulun hiihtokilpailut. Tämän veistoksen lähtökohta tulee luonnosta ideoita ammentavasta taiteen traditiosta (Kuva 3) mutta ei sen orgaanisesta muodosta. Jälkiä hangella havainto on hieman urbaanimpi tapa seurata esteettistä vaistoa sekä katsoa luonnon ja ihmisen yhteiselon merkkejä.

Kuva 3. Kuvallinen lähtökohta: Somman jälkiä lumessa

”Yhdeksän kierrosta”-teos on somman painaumajälkiä lumessa imitoiva marmoreireliefi, joka kuvastaa ihmisen tarvetta asettaa itselleen merkkejä, viestejä ja jälkiä. Nämä jäljet kertovat myös seuraaville hiihtäjille, että täällä on jo käyty, joko nauttimassa ulkoilusta, liikunnasta luonnossa tai urheilusuorituksesta, joka on haluttu merkitä luonnonvalkoiselle paperille, lumelle.

Somman ympyrämäinen muoto saa symbolisen voimansa täydellisyyden käsitteestä. Ympyröihin on ilmeisesti aina liittynyt hyvää tekevää, jopa henkinen symboliikka. Pyörä oli voimakas kosmosta hallitsevan energian vertauskuva.

Kuva 4. Kuvallinen lähtökohta: Valon heijastus

”Lumipallo”-veistos pyrkii ilmentämään lumilyhdyn valon, rauhan ja hiljaisuuden. Se voi olla poeettinen viittaus hetkestä (Kuva 4). Marmorilla ja veistosten valaisulla näyttelytilassa, pyrin ilmentämään lumen valoisuutta.

2.1 Appropriaatio kuvataiteessa

Kuvataiteessa appropriaatio ilmenee jo v.1912 Pablo Picasson teoksessa ”Hedelmä, kitara ja lasi”. Siinä sanomalehtien leikekuvia on käytetty komposition luomisessa. Näin syntyi uusi teos sekä kokonaan uusi ilmaisumuoto, synteettinen kubismi.

1930-luvulla Marcel Duchampin readymade pisuaarin ripustaminen esille taide- näyttelyyn antoi valmiille posliiniselle käyttöesineelle, "objet trouvé", uuden kontekstin. Taideteolla hän halusi sanoa, että itse objektilla ei ole väliä, tärkeintä on valinta. Tässä pisuaari sai uuden katselukulman ja tulkinnan avaten uuden keskustelun taiteen merkityksestä ja taiteilijan presentaatiosta. "Löydettyjen objektien" siirtäminen niiden paikkasidonnaisesta, sosiaalisesta historiasta, uuteen ympäristöön kuten museoon tai taidegalleriaan on tekona merkittävä. Visuaalissa taiteessa appropriatio tarkoittaa myös manmade -teostapaa.

Kuvataiteessa appropriatio esiintyy myös silloin, kun jo olemassa olevaa objektia muutetaan hieman, mutta se ilmenee sovellettuna uudessa teoksessa. Tarkoituksena on luoda uusi teos, tai antaa jo olevalle uusi käsite tai sisältö

Vierailin Tate Galleryn näyttelyssä v.1999, jossa Tracey Emin esitteli teoksen "My Bed". Taiteilija oli asettanut sijaamattoman vuoteensa esille. Vuoteen vierellä oli yöpöytä, jossa taiteilijan päivittäiset ja öiset käyttöesineet oli aseteltu totuuden mukaisesti katsojien havainnoitaviksi. Tällä teolla katsojalle annettiin aikaa ja tilaa havainnoida teosta rauhassa ja reflektoida teosta omaan elämään.

Appropriatio on ollut merkittävänä tekijänä taiteen historiassa.

2.2 Miksi lumi on valkoista

Kuva 5. Kuvallinen lähtökohta: Valkoinen lumimaisema

Ilmatieteenlaitoksen mukaan lumen väri (Kuva 5) liittyy auringonvaloon, sen suoriin säteisiin ja niiden heijastuksiin ilmakehässä. Auringosta tuleva valo on valkoista kulkiessaan suoraan ilmakehän läpi kohti maata. Valkoinen auringonvalo sisältää kaikki eri aallonpituuksilla olevat värit, niin sanotun spektrin.

Ilmakehässä on vettä vesihöyrynä, vesipisaroina ja jäätyneenä lumena tai jääkiteinä. Vesi on väritön, läpinäkyvä aine. Lumi ja jääkiteet ovat vedestä syntyessään myös värittömiä, jolloin niistä heijastuu koko niiden vastaanottama värispektri eli valkoinen valo. Se näkyy valkoisena valona kaikissa niissä olosuhteissa, jolloin spektri ei hajoa

Kun ihmissilmä näkee kaikki spektrin värit yhtäaikaisesti, valo näyttää valkoiselta. Ilmakehän molekyyleistä, hiukkasista ja pisaroista hajoo voimakkaasti, lyhyt aaltoinen sininen. Tällä tavalla auringonvalon sininen osa näkyy voimakkaammin ja syntyy sininen taivas. (Roth 1980, 34.)

2.2.1 Lumi ilmiönä

Lumi on sateen muoto ja se ilmenee talvisin kun ilman lämpötila on pakkasen puolella. Kun lämpötila on noin nolla astetta, esiintyy lumihutaleita ja alemmissa lämpötiloissa havaitaan monimuotoisia lumitähtiä. Kauniit kuusisakaraiset jääkiteet muodostuvat kun pakkasta on -12 – 16 Celsius astetta.

Erikoisesti lähellä nolla astetta muodostuu suuria hutaleita ja runsaita lumisateita. Lumisateita esiintyy vielä +5 – 8 Celsius asteessa. Lumihutaleet muodostuvat, kun kiteet tarttuvat toisiinsa. Lumen eri laatuja ovat hienohiukkanen kuiva vitilumi tai karkeajakoinen kostea nuoskalumi. (Roth1980, 92.)

2.2.2 Lumen fysikaalinen perusta

Lumi syntyy ilmakehässä vesihöyryn härmistyessä jääksi -12 celsiusasteen alapuolella. Muodostuneet lumikiteet ovat kaikki erimallisia: neulakiteitä, särmiöitä, tähtiä, levyjä. Näiden lumikiteiden halkaisija on 0,005 mm:stä muutamaan millimetriin. Kyllästyshöyrynpaine ja lämpötila vaikuttavat lumikiteen kokoon ja muotoon. Kun lämpötila on lähellä nolla-astetta, jääkiteet tarttuvat toisiinsa ja muodostavat lumihutaleita. Koska hyvin matalissa lämpötiloissa ilma sisältää vain vähän kosteutta, runsaimmat lumisateet rajoittuvat lähelle nolla-astetta. Hyvin kylmällä ilmalla, lämpötilan ollessa alle -20 celsiusastetta, esiintyy harvoin lumisadetta. (Roth1980, 92.)

Ilmatieteen laitoksen mukaan lumen vesipitoisuuden kasvaessa sen heijastusominaisuudet muuttuvat ja märkä lumi heijastaa vain noin puolet saapuneesta valosta. Sulan maan (Kuva 6) heijastuskyky on enää vain kymmenisen prosenttia.

Kuva 6. Kuvallinen lähtökohta: Sulava lumi

Todellisuudessa lumi ei ole aivan valkoista, vaan puhtaimmillaan kirkkaalla ilmalla sinertävää. Tällöin lumi heijastaa taivaan sineä. Ilmiön huomaa parhaiten illalla, lähellä auringonlaskun aikaa, lumipinnan varjoista.

Muun väriset kuin sinertävät lumet johtuvat siitä, että lumikiteisiin on takertunut runsaasti voimakkaan värisiä pieniä hiukkasia. Toisinaan tuuli irrottaa Saharasta hiekkahiukkasia, jotka kevyen kevyinä kulkeutuvat ilmavirtausten mukana Suomeen asti. Meillä ne satavat maahan lumen mukana. Nämä hiekkahiukkaset värjäävät lumen omalla värillään.

2.2.3 Lumen ja jään käytön lyhyt historia

Kaksoisvirranmaassa tunnettiin kylmyyden ilmiöt: pakkanen, jää ja lumi. Kuussa ilmanalassa kylmyydellä oli myös käytännön merkitys; jään säilytykseen käytettiin onkaloita ja kellareita joiden jälkiä on säilynyt Mustan meren ja Välimeren alueella. Ei tiedetä kuinka varhainen tapa tämä on ollut.

Noin vuodelta 2000 eKr. on dokumentteja, jotka kertovat Urin kaupungin ”jääloulasta”. Jääkäytöstä antaa kuvan esimerkiksi muinaisbabylonialaiselta ajalta peräisin oleva kuningas Aplahan kirje prinssi Jasmah – Abdullille: *Ziraanumissa saa nyt jäätä, oikein paljon. Pane palvelijasi vartioimaan sitä, niin että he pitävät sen tallessa sinulle. He voivat tuoda sitä säännöllisesti niin kauan kuin oleskelet siellä. Ja jos siellä ei ole hyvää viiniä juodaksesi, lähetä minulle sana ja minä toimitan sinulle hyvää viiniä juotavaksi.*

Egyptissä, Espanjassa ja Ranskassa oli lumikellareita 1200- ja 1300-luvulta alkaen. Ranskan kuningas Henri III toi 1570-luvulla hoviin tavan juoda jäällä

jäähdytettyä viiniä. Ludvig XIV:n hovissa ja muuallakin Pariisissa käytettiin sittemmin runsaasti jäädykkeitä, jäätelöä ja muita kylmiä jälkiruokia. Espanjalainen lääkäri Nicolas Monardes kirjoitti v. 1571 kirjan Libro de la Nieve, joka käsitteli lunta ja jäätä sekä niiden käyttöä sairauksien parantamiseen. Firenzessä perustettiin v. 1657 Accademia del Cimento, jossa tiedemiehet tutkivat veden jääytymistä ja sen aiheuttamia ilmiöitä. (Lehti, 1998, 95,112.)

Ensimmäinen maininta hiihtämisestä löytyy Paulus Pauli Warnefridin v.1515 kirjoittamassa Langobardien historiassa. Siinä kerrotaan Skridifinnien (lappalaisten) maassa olevan kesälläkin lunta, jonka yli sen asukkaat ”juoksevat” kaa-reutuvaksi taivutetuilla puilla. (Lehti 1998, 30 – 31.)

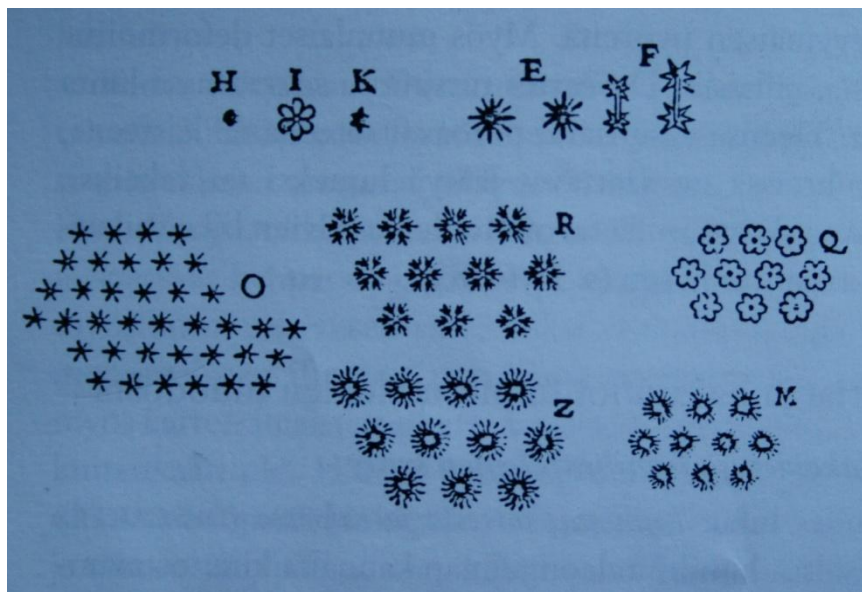
2.2.4 Lumihutaleen muodon tutkimushistoria

Euroopassa ensimmäinen maininta lumikiteen muodosta on Albertus Magnukselta noin vuodelta 1260. Hän arvelee että lumikiteet ovat tähden muotoisia (figura stellae). Olaus Magnus julkaisi v.1555 teoksen Historia de Gentibus Septentrionalibus, Pohjoisten historia. Toisin kuin kylmää ja pimeää kauhistelevat etelämaalaiset tutkijat, Olaus Magnus esittää lumesta romantisoivan kuvailun. Hän kuvailee jäälakeuksia ja lumen taivuttamia puita ja esittää nuorten mieli-puuhaksi lumilintojen rakentamisen. Ennen kaikkea hän kertoo lumen rakenteesta jotain, jota antiikin auktoriteetit eivät tunteneet. (Lehti 1998, 55 – 56.)

Johannes Kepler julkaisi v. 1596 teoksen *Mysterium Cosmographicum*. Olenainen Keplerin kosmologian olettaus on, että jos jokin tuottaa monikulmioita eli harmonioita tai reagoi tällaisiin, niin tuolla jollakin on sielu. Lumikiteiden kuusikulmainen symmetria oli Keplerille osoitus geometrisoivan luonnon luomasta ihmeestä. Hänen mukaan luonnon perimmäiset matemaattiset aakkoset, maailman harmoniat, ovat löydettävissä erityisiä ominaisuuksia omaavissa kulmissa. Kepler julkaisi v. 1611 kirjallisen esityksen lumikiteiden symmetriasta, pikku kirjassaan *Strena, Seu de Nive Sexangula*. (Lehti 1998, 32, 38.)

Descartes julkaisi v. 1637 *Métra*-teoksen, jonka ensimmäisen luvun hän aloittaa kertomalla, mitä ihmeellistä näemme ympärillämme. Lumihutaleiden ”pikkuruisia kuusisakaraisia tähtiä” hän piti luonnon suurimpiin ihmeisiin kuuluvana. Tätä voidaan pitää ensimmäisenä tieteellisenä havaintona lumikiteestä. Descartes

piirsi lumihiihtaleesta kuvia teokseensa (Kuva 7) *Les Météores* v. 1672. (Lehti 1998, 74.)

Kuva 7. Descartesin piirtämät lumihiihtaleet v.1672 (Lehti 1998, 78.)

Japanilainen tutkija Nakaya on v. 1954 tuottanut keinotekoisia lumikiteitä kylmäkammiossa, jossa lämpötila ja kosteus ovat olleet tarkoin säädettävissä. Näitä parametreja ajallisesti muuntelemalla hän on pystynyt tuottamaan mitä tahansa luonnossa havaittavaa kidetyyppiä vastaavia lumikiteitä. (Lehti 1998, 85.)

2.2.5 Lumi kuvataiteessa

Artikkelissaan ”Talvisia tarinoita Itävallan tyyliin” Juha-Heikki Tihinen (Taidelehti 1/2012) huomauttaa, että talveakaan ei kuvattu ennen kuin oli keksitty, että sellaistaikin voisi tehdä: ”Wienin Kunsthistorisches Museumin *Talvinen tarina* (18.10.2011–8.1.2012) on komea kokonaisuus, joka hahmottelee länsimaisen talvikuvaston historiaa.”

Tihisen (Taidelehti 1/2012) mukaan näyttely havainnollistaa sitä, miten talviai-
heiden kuvaus on vaihdellut historian aikana. Näyttely ajoittaa eurooppalaisten
kiinnostuksen talvea kohtaan alkavaksi italialaisen runoilijan Petrarcan kirjoitta-
masta runosta vuodelta 1336. Kyseisessä tekstissä puhutaan lumesta vuorilla.

1500-luvulla suosittuja olivat neljän vuodenajan allegorioita esittävät teokset. Seuraavalla vuosisadalla talvisten tapahtumamaalauksien merkitystaso oli erilaisten yhteiskuntaluokkien kohtaamista luistellessa. Talven allegorioista tuli suosittuja, ja taiteilijat käyttivät aineistonaan esimerkiksi runoilija Ovidiuksen lyriikkaa tai vaikkapa suosittua Cesare Ripan Iconologia-teosta (1603).

1700-luvulla henkilöt saattoivat esiintyä muotokuvissa talven allegorioina. 1800-luvun eurooppalaisessa taiteessa ja myös taidehistoriassa alkoi kiinnostus pohjoisuutta kohtaan, joka näkyi siinä, että talvesta tuli entistä suosittuampi aihe taiteessa. Pohjoismaalaisista maalareista Axel Gallénin Juseliuksen mausoleumin syys-fresko ja Edvard Munchin talviaiheiset teokset olivat esillä näyttelyssä.

Nykytaide oli näyttelyssä mukana viitteellisesti yhden Anselm Kieferin teoksen (1945) ja Joseph Beuysin (1921–1986) kelkkaesinekoosteen voimin. Tihinen (Taidelehti 1/2012) toteaa, että kuvanveiston vähyys ja valokuvien sekä talvikuviin voimakkaasti vaikuttaneiden japanilaisien puupiiirroksien sekä muunkin Euroopan ulkopuolisen taiteen totaalinen puuttuminen oli näyttelyn heikkous.

Nämä talvista maisemaa käsittelevät aineistot ja artikkelit innoittivat minua veistämään talvisia mielikuvia marmorisiin. Halusin omalta osaltani liittyä talvikuvauksen taiteen traditioon: luoda sitä talvista kuvastoa, jota mielestäni kuvanveiston ilmaisussa puuttuu. Lähdin miettimään, kuinka arkinen ja huomaamaton jälki hangessa voi olla.

3 Marmori

Kreikankielinen sana *lithos* tarkoittaa kiveä, sana litosfääri kivikehää, maan kiinteää yläosaa. Sana metamorfinen tarkoittaa ”muuttunutta”. Metamorfisia kiviä on syntynyt, kun magma- tai sedimenttikivet ovat joutuneet korkeaan lämpötilaan ja valtava maanalainen paine musertaa niitä. Tämä muuttaa kivien ominaisuuksia ja ulkonäköä.

Marmori -sanan alkuperä tulee kreikasta, marmaros eli loistava kivi. Se on nimitys kaikille karbonaattipitoisille kivilajeille. Marmori on kalkkikivestä muuntunut eli metamorfinen kivilaji. (Challoner 2000, 23,70.)

Puhdas valkoinen marmori on yksi arvostetuimmista rakennus- ja kuvanveistokivistä. Kalkkikivien epäpuhtaudet antavat marmorille sen monet värikkäät juovat: punaisen, keltaisen, ruskean, sinisen, harmaan ja vihreän. Marmorია on käytetty vaikuttaviin rakennuksiin kuten, Taj Mahalin mausoleumiin Intiassa ja Akropoliin temppelisiin Kreikassa. (Challoner 2000, 31.)

Kuvanveistomateriaalina marmorია on todennäköisesti käytetty noin 5000 vuotta. Oletetaan, että sitä on ensimmäisenä käyttäneet Kykladisaarien asukkaat. Marmori on pehmeä kivi, joten sitä oli helpompi irrottaa kalliosta ja helpompi veistää. Tästä syystä se yleistyi veistoksien materiaaliksi. Kore-veistokset alkoivat yleistyä 500 eKr. Ne esittivät nuoria naisia tai jumalattaria, joiden marmoripinnoilla käytettiin runsaasti väripigmenttejä.

Korinttilaisen taiteen yleistyessä marmorisiin veistettiin syviä kaiverruksia, jolloin varjot lisääntyivät teoksissa. Tätä ilmiötä kuvanveistäjät kutsuivat väriksi. Tästä johtuen väripigmenttien käyttöä vähennettiin. Puhtaan valkoiset veistokset yleistyivät. Marmorin pinta öljyttiin tai vahattiin ja näin saatiin esiin kiven syvyyttä ja kiiltoa.

Naxos oli ensimmäinen saari, jolta marmorია alettiin louhia systemaattisesti. Lumivalkoinen marmori oli kuvanveistäjien toivoma kivi, mutta sitä ei saatu lou-

hittua riittävän suurina lohkoina. Kun marmorin käyttö alkoi yleistyä myös muualla, kuvanveistäjät käyttivät isoissa pinnoissa paikallisia materiaaleja kuten puuta tai kalkkikiveä ja vain päät, kädet ja jalkaterät olivat valkoista marmoria. Rooman valtakunnan levittyä marmorin käyttö kuvanveistossa yleistyi myös muualla Euroopassa. Valkoisesta marmorista on muodostunut perinteinen kuvanveistomateriaali.

3.1 Miksi marmori on valkoinen

Valkoiselta vaikuttava valo on kaikenväristen valojen seos. Kiteissä toistuva kolmiulotteinen teema on alkeiskoppi eli ryhmä tietyllä tavalla järjestyneitä atomeja. Useimmat kappaleet imevät jotakin valon aaltopituuksia (värejä) ja näemme vain sen valon, joka heijastuu kohteesta takaisin

Kuva 8. Kuutioksi sahattu valkoinen Guelga marmori, Venäjä

Marmori koostuu etupäässä kalsiitista. Kalsiitti on pehmeä, väriltään valkoinen, ja se antaa marmorille sen ominaisen värin (Kuva 8). Marmorin kalsiitti absorboi kaikki valon värit, sen vuoksi marmori on väriltään puhtaan valkoinen.

3.2 Marmori geologisesti

Kalkkikivet ovat erikoisuus kivilajien joukossa. Kivet ovat yleensä puhtaan valkoisia, mutta myös harmaita tai punertavia kiviä on löydettävissä riippuen siitä, onko niihin sekoittunut muita aineita, kuten metalleja tai mineraaleja. (Taipale

1995,122). Esimerkiksi pieni määrä rautaa aiheuttaa punaisen värin, kupari taas vihertäviä vivahteita. (Östergaard 1979, 65).

Lohkosuuntia voi olla mineraalin rakenteen mukaan yhdestä kolmeen. Kalkkikälpä eli kalsiitti lohkeaa kolmeen toisiaan vastaan vinossa oleviin suuntiin. Lohkeavuus on romboedrinen, ja käytännössä kalsiitti ei lohkea mihinkään muuhun kuin näihin kolmeen suuntaan (Taipale 1995, 42). Tämä ominaisuus voi vaikuttaa marmorin työstettävyyteen veistettäessä. Marmoreita on useita laatuja, ja ne poikkeavat kovuudeltaan ja muilta ominaisuuksiltaan toisistaan. Parhaana pidetty marmori on yhtenäinen kiinteä massa joka on tasalaatuinen ja -värinen kiven joka osasta. Lyötäessä metallitangolla kiveen, hyvälaatuineen kivi antaa kirkkaan, pitkäsointuisen äänen. Mikäli ääni on lyhyt ja tumma, kiven sisällä on mahdollisesti lohkeama.

Teknisessä mielessä marmori on kiillottuvaa kalkkikiveä, mutta geologisesti se on metamorfoitunutta uudelleen kiteytynyttä kalkkikiveä. (Östergaard 1979, 65). Marmori syntyy pitkässä prosessissa saostumalla kalkkipitoisissa vesissä. Metamorfoosi on prosessi, jossa kivilaji kiteytyy uudelleen. Marmorit ovat usein rakenteeltaan juovallisia ja poimullisia (Kuva 9).

Kuva 9. Juovallinen Carrara marmori Italiasta

Parhaan ohjeen hyvälaatuisien kivien valintaan olen saanut tanskalaiselta kuvanveistäjältä. Hän sanoi: ”*Valitse elävä kivi, älä kuollutta*”. Ohje tuntui erikoiselta, mutta se avasi silmäni aivan uuteen kiven näkemisen maailmaan.

4. Oma työskentely

Seuraavassa on työskentelyni filosofisia piirteitä ja ajattelua kuvataiteesta.

Jäljet hangessa ovat historiallisesti ja fenomenologisesti tarkasteltavissa oleva eletty ja koettu läsnäolo. Näiden jälkien katsominen täytyy muuttaa näkemiseksi, kokemiseksi ja ajattelemiseksi niin, että siitä voi syntyä lumen appropriaatio, uusi teos jossa tavoitetaan se pieni jännite, mikä elämässä on.

Lumi on puhdasta todellisuutta, joka sataessaan kietoo meidät talveen kuuluvaksi. Haluan tallentaa sen veistokseksi, joksikin jolla on selkeät ääriviivat niin, että voin tunnistaa sen merkityksiä taiteessa.

Talven hiljaisuus on niin näkyvä, että se jää melkein huomaamatta sillä hetkellä, jona se koetaan. Äänetön sade ja uusilumi saavat elämän näyttämään aivan uudessa valossa. Luulen, että talvimaiseman äänettömyydessä piilee sen erityinen yleisyys. Toivoisin osaavani tehdä valoisia ja hiljaisia teoksia. Niissä aineellinen ja tietoinen olisivat sovussa keskenään, hiljaa.

Filosofisessa maailmassani ajattelen merkkejä, viestejä ja merkityksiä, jolloin tunnen suurta ja voimakasta sisäistä riippumattomuutta. Toisaalta olen eläin, reseptorit auki ja ympäristö valvonnassa, osana maisemaa. Pysin saamaan kiinni merkkejä ja ohimenevyyden tunteen sekä havainnoida, mitä juuri tapahtui tunnemaailmassani. Minkä viestin tapahtuma jätti minuun?

Esimerkiksi pakkaslumen keveys ja sen luoma illuusio voi olla inspiraatio tekemiselleni. Unelmointi vastaa joskus kokemukseltaan lumikiteen ilmassa leijumista. Vastaavaa ajatonta aktiivista olemista, jolloin kevyet ajatukset leijailevat ilmassa synnyttäen ilmavia, kevyitä teoksia. Tekemiseen uppoutuminen sisältää hiljaista tietoa, jota taiteilijoille kertyy teosta työstäessä.

Vaikka marmori on kova valkoinen kivi, sen kirkas kaunis pinta kuitenkin tekee siitä keveän ja valoisan, jota marmorin kreikkalainen nimi ”loistava kivi” kuvastaa.

4.1 Latu-veistos

Oikea latu on otos talvisesta maisemasta. Siinä ilmenee hiihtäjän reitti ja ydin. ”Latu”-veistoksen latu tulee jostain ja menee jonnekin. Se on jatkuva dynaaminen viivasto, joka kuljettaa katsojaa teokseen ja liukumaan eteenpäin. Latuveistoksen malli tulee moottorikelkan vetämän latu-ura laiteen jäljestä, jonka voimme löytää suomalaisesta, talvisesta kaupunkimaisemasta.

Latu on turvallinen rajattu reitti, jota kulkemalla pysymme raiteilla. Se on lumiviihasto, jota seuraamalla emme eksy maastoon. Latu on talviselle kuntoliikkuajalle tieverkoston kaltainen liikenneväylä, joskus monikaistainen jäälle merkitty moottoritie. Minulle ne viestivät reittien rajallisuutta mutta myös valintojen mahdollisuutta (Kuva 10). Voin nähdä niissä symbolisen kysymyksen elämän ja taiteen suunnista.

Kuva 10. Kuvallinen lähtökohta: Latuja kevätjäällä Imatralla

Latu-veistos on minimalistinen teos. Se on pelkistetty ja viritetty niin, että valkoisella marmoripinnalla voidaan nähdä kaksi uraa. Valo heijastuu sen pinnalta, lumipinnan heijastuksen tapaan. Latu-uriiin syntyy pienet varjot. Uriin on lyöty tuhansia hakkuripiikin jälkiä, näin on saatu aikaan mattapintainen, pakkaslumen kaltainen puuterilumipinta. Valo taittuu urassa rosoisemmin, aivan kuin se hidastaisi valon taittumista ja sen suuntaa. Latu-veistoksen yläpinta on sileä ja urat rosoisia, päinvastoin kuin luonnossa. En ole suoraan kopioinut hiihtoladun luonnollista ilmentymää. Latu-veistos koostuu 18 marmorikivistä. Kivet on sahattu kivitoimittajan tehtaalla, Loimaan kivessä, 9 cm (korkeus) x 34 cm (pituus) x 75 cm (leveys) kokoisiksi paloiksi. Jokainen kivi painaa noin 65 kg, joten yksi henkilö jaksaa nostaa sen esille. Koko on valittu niin, että se on tarpeeksi tuke-

va, vaikka siihen on veistetty 3 cm syvä latu-ura (Kuva 11). Kiven leveys on ajateltu luonnossa olevan ladun mukaisesti.

Kuva 11. Latu veistos, marmori, 9 x 34 x 622 cm

18 kpl kiveä antaa veistokselle sen tarvitseman massan ja volyymin, niin että pitkä hiihtolatumainen tunnelma välittyy teoksessa. Pyrin saamaan raskaan kivimassan keveäksi materiaalinvalkoisuudella ja teoksen valaisulla näyttelytilassa.

4.1.2 Lumipallo-veistos

Lumipalloteoksen lähtökohtana ovat tuntemani kokemus viime talvelta. Olin ilta-kävelyllä kun näin pienen tytön katselevan erään talon ikkunasta ulkona loistavaa lumilyhtyä, jossa paloi lämmin keltainen valo. Tämä näkymä avasi muistikuvani vastaavasta talvisesta tunnelmasta. Henkilökohtainen muisto lapsuudesta tulee päivästä, jolloin leikimme ulkona ja kokosimme lumipalloista lumilyhdyn, jonne äiti sytytti kynttilän palamaan. Katselimme onnellisena ikkunasta leikkimme jälkiä. Halusin veistää tätä mielenmaisemaa lähtökohtana käyttäen lumipallomaisen teoksen. ”Lumipallo”-veistos pyrkii ilmentämään, mitä tämä valkoinen hiljaisuus on. Se voi olla kuvaava, poeettinen viittaus hetkestä. Mielestäni veistos muistuttaa mahdollisuudesta hiljentyä ja antaa mielen rauhoittua.

Työstin lumipalloteoksen 30 x 30 x 30 cm kuution muotoon. Näin halusin muuttaa lumilyhtymäistä mielikuvaa, ja toteuttaa sen enemmän kaupunkimaista ympäristöä kuvaavaksi. Visuaalisesti veistos koostuu 24 marmorisesta lumipallon näköisestä pallosta, jotka ovat päällekkäin ja vierekkäin. Pallojen pintaan veistetyt syvemmät raidat pyrkivät kuvaamaan oikeassa lumipallossa näkyviä sormien puristusjälkiä (Kuva 12).

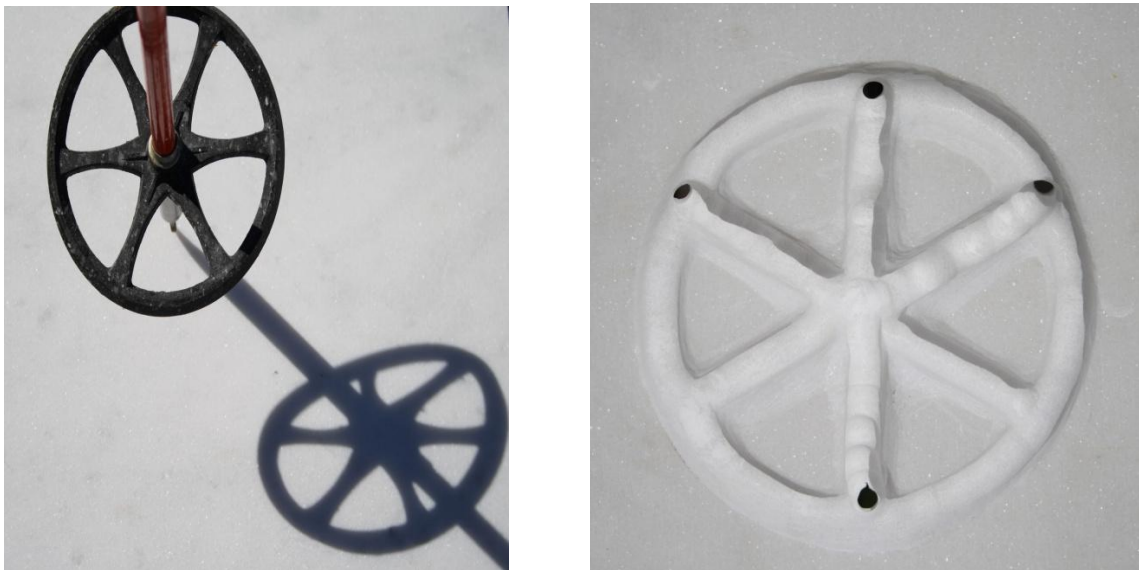
Kuva 12. Lumipallot veistos, marmori, 30 x 30 x 30 cm

Pallojen pintaan veistetyt syvemmät raidat pyrkivät kuvaamaan oikeassa lumipallossa näkyviä sormien puristusjälkiä. Pallot ovat melkein pyöreitä mutta epätasapainossa ja jatkuvassa kaatumisliikkeessä. Vierekkäiset pallot poikkeavat

toisistaan. Väliin jäävä tyhjä tila laittaa pallot kuin leijumaan ilmassa, kunnes yksi sisäreunan massa ottaa sen kiinni takaisin osaksi kokonaisuutta. Veistoksessa on paljon dynaamisia pintoja rauhallisessa kuutiokehyksessä. Valkoinen pinta ottaa itseensä kaikkensuuntaisen valon ja heijastaa sen eteenpäin.

4.1.3 Kierrosmerkit reliefit

Kierrosmerkit-teoksissa olen nostanut esiin hiihtäjien jättämiä kierrosmerkkejä lumessa. Kierrosmerkit esittävät ihmisten painamia somman jälkiä ladun reu-nassa. Jäljet antavat viitteitä teosta talvisessa maastossa. Tämä ele tekee hei-dät näkyväksi. Reliefit koostuvat erillisistä marmorilaatoista, joiden pintaan on kaiverrettu somman muotoisia kuvioita. Tarkemmin tarkastellessa katsoja voi havaita kaiverrettujen kuvioiden sisältävän eri syvyyksiä kiven urissa, näin somman jälki voi avautua myös toisenlaiseen tulkintaan.

Kuva 13. Kuvallinen lähtökohta: Sompa ja kaiverrettu marmori

Ovatko jäljet hangella oman muistin välineitä vai ihmisen jäljenjättörituaaleja, merkkejä olemassaolosta tai jopa osoitus ihmisen luontaisesta taiteellisesta ilmaisun tarpeesta? Nämä pienet merkit ohjaavat pohtimaan, mitä tämä visuaalinen kieli on ja miten se saadaan ilmaistua taiteessa. Somman jälki-reliefit alkavat muistuttaa uskonnollisia symboleita (Kuva 13).

Vai onko niin, että kiireen keskeltä on saatu raivattua hetki aikaa nauttia talvesta, niin se onni onkin liian suuri tunne, joten se täytyy urheilullistaa suoritus-

si, kierrosmerkiksi. Kuvaavatko kierrosmerkinnät hektistä yhteiskuntaa sekä ihmisten suoritus pakkoa, määrällisyyttä ja kontrollia? En tiedä, mutta toivon, että estetiikka vie voiton.

4.1.4 Otteita työskentelypäiväkirjasta

Maaliskuu

Eräänä päivänä viimeistelin ”lumipallo”-veistosta letkuporakoneella. Laitoin pienen hiomakärjen laitteeseen ja kävin läpi kaikki veistoksen sivut, jokaisen pallon ja kolon. Huomasin, että käden työskentely muistutti vanhanaikaisen partaveitseen liikerataa. Tuntui kuin olisin viiltänyt hiomapäällä kiven pintaa, ja pienet sirut tipahtelivat maahan. Tunsin kuinka liikerata on oikea, työstäminen alkoi vaikuttaa mieleen. Ajatus karkasi jonnekin, omaan liikeratojen valintojen maailmaan.

Voiko mentaalinen motoriikka ohjata käden toimintaa? Kun on aikansa pohtinut teosta, niin veistää jo osin tiedostamatta, selkäytimellä. Sitä kautta syntyy taiteilijan tunnistettava tekotapa tai tyyli. Tämä kädenliike on se liikkeen maailma jossa erityisesti viihdyn. Se on hetki kun olen täysin syventynyt veistämiseen ja silloin koen olevani onnellinen.

Havaintsin lumessa somman jälkiä, ja mielikuvan innoittamana palasin hiihtoladulle. Piirsin suksisauvalla somman jälkiä lumeen ja valokuvasin painaumat. Valitsin kuva-aineistosta minua miellyttävän jäljen, jonka kaiversin marmorilevyille.

Nautin hyvästä työvireestä ja sellaisesta tekemisen onnesta, jota koen silloin kun olen saanut levätä, syönyt terveellisesti ja ulkoillut tarpeeksi. Aloitin avanto-uinnin. Se antaa ajatuksille puhtautta ja pesee väsymyksen pois aivoista.

Joskus en pääse työskentelytunnelmaan. On kuin liikkeen tanssi olisi kadonnut, silloin vain raaputan ja hinkkaan kiven pintaa mutta en varsinaisesti veistä. En osaa väsyneenä ilmaista itseäni veistämällä, luulen että kirjoittaminen on siihen parempi väline. Olen fyysinen eläin.

Huhtikuu

Työstän ulkotilassa sinne valmiiksi kuljetettuja kiviä ja olen siitä kovin onnellinen. Täällä transponoin, mitä lumi voisi olla, jotain jollekin toiselle välineelle. Mistä se koostuu tai mihin se viittaa, itsensä ulkopuolelle. Yritän onnistua säilyttämään lumen tunnun veistoksissa. Mietin, miten katsoja voisi olla marmoriveistoksen äärellä kuin talvimaisemassa.

Toisinaan huomaan kuinka liiallinen tiedostaminen ja pohdinta väsyttävät idean, ja hukkaa spontaanin ilmaisun. Silloin tunnen olevani kuin häkissä oleva eläin, joka karjuu kun sille laitetaan mielen rajoja, hähkejä ja kuutioita.

Luen paljon tekstejä ja niissä virtaa energiaa, ja ne antavat ajattelulle syvyyttä. Ne myös venyttävät aivojen kapasiteettia ja ymmärrystä. Minulla on suuri halu olla yksin, koko ajan ilman ulkoista painetta suoritukseen. Talvi on hyvää aikaa siihen. Voin tarkkailla lumen muotoja, kävellä ja hengittää. Avoimuus kohdata maisemaa antaa ainekset reflektointiin. Valkoinen yhtenäinen maisema stimuloi aivojani.

Eilen olin kuvaamassa teoksia. Kuulin käytävällä kun opettaja kertoi vieraillevalle opettajalle että hän on opettamassa tuotekuvausta. Tajusin, että Taideteollisesta valmistuu valokuvaajia, jotka kutsuvat veistoksia tuotteiksi. Jostain syystä koin sen hieman loukkaavan minua. Olen tietoisesti pyrkinyt pois designmailman kaupallisuudesta, insinööriteknisyydestä ja sopeutumissosiologiasta. On tietenkin totta että, soveltavat tieteet tarkoittavat enemmän taideteollisuutta kuin vapaata kuvataidetta.

Kuvattaessa kahta veistosta jouduin katsomaan niitä toisella silmällä: Mitä teos on kuvassa ja miten teos on kuvassa. Aika usein muistutin itseäni siitä, kuinka teos pääsee paremmin esiin kuvassa. Jotenkin ohjaaja ajatteli, miltä kuva näyttää kuin miltä teos näyttää. Minä ajattelin, kuinka teos ilmenee kuvassa ja hän

kuinka teos suhtautuu taustaan. Molemmat katsoimme, kuinka teos rajautuu ja kuinka tausta saadaan vaikuttamaan mielenkiintoisella. Halusin, että teokseen latautunut henki näkyy lopputuloksessa.

Toukokuu

Asensin suorahiomakoneeseen hiontapään, jolla aloin poistaa urissa olevaa materiaalia. Työ oli raskasta, koska hiomakone on noin kolmenkilon painoinen ja sitä täytyy tukea ylöspäin. Jos tuki ei ole riittävä, hiomapää lähtee pois työstöurasta ja naarmuttaa helposti marmorin pintaa. Naarmut täytyy hioa pois lamellilajoilla, jolloin koko teoksen pinta on käytävä läpi, muuten siihen jää värieroja.

Kun olin saanut valmiiksi kaksi teosta, oli toisessa kolmen somman painauma jäljet ja toisessa yhdeksän. Päätin ajaa Imatralle ja kuvata lisää teoksia. Deadline on tulossa. Pakkasin teokset pahviin ja laitoin ne auton tavaratilaan. Otin myös juuri huolletun polkupyörän mukani Imatralle. Purkaessani kuormaa huomasin että polkupyörän ketjuöljyä oli valunut yhden teoksen päälle. Öljy oli imeytynyt marmorin valkoiseen pintaan todella syväälle: teos oli mennyt pilalle. Koetin hieman hioa teosta ennen valokuvausta, mutta tumma läikkä näkyi teoksen pinnassa ja todella selkeästi se näkyi teoskuvassa. Tuntui kuin kaikki työ olisi mennyt hukkaan.

Laitoin kuvat ja tekstit Dropboxiin, josta graafikko poimii ne katalogiin, jossa on koko ryhmän teokset kuvattuina. Kaikilla on erityylishet kuvat ja tekstit, mutta toivon, että hyvä graafikko osaa tehdä katalogista kantavan kokonaisuuden.

Keskustelin kuvataiteilija Sofia Wilkmanin kanssa Latu-teoksestani. Hänen mielestä pelkkä latu on hyvä idea, koska se on pelkistetty ja viritetty muoto, joka kantaa itsensä. Hän sanoi että somman jäljet voisivat olla teoksen kuvittamista. Tietyllä tavalla olen samaa mieltä mutta, jätän teosten välisen yhteyden löytämisen katsojan tehtäväksi.

5. Yhteenveto ja pohdinta

Opinnäytetyössäni tuon esiin lumen merkityksen taiteellisen prosessin innoittajana, ilmiönä, filosofisesti sekä visuaalisena materiaalina. Minulle talven tuntu, puhdas valkoinen pinta ja sen välittäminen taiteessa on tärkeää. Veistoksien tarkoitus oli saavuttaa talvinen tunnelma ja olen mielestäni onnistunut siinä. Lunta ja talvimaisemaa voi käyttää lähtökohtana taiteellisessa työskentelyssä myös jatkossa. Valkoinen on yleismaailmallinen puhtauden ja viattomuuden symboli.

Marmorin ominaisuuksia voi verrata lumen ominaisuuksiin. Niillä voi olla yhtäläinen väri ja valon heijastuminen. Marmoriveistokset voivat tavoittaa lumen tunnelman ja hankeen painettuja jälkiä voidaan esittää marmorissa niin, että haluttu muoto välittyy ja antaa vastaavanlaisen talvisen vaikutelman. Marmorin veistetyt teokseni ovat kuin yhteenpuristettu talvisen valkoisen valon heijastuspinta.

Latuveistos on minimalistinen teos. Se on pelkistetty ja viritetty niin että valkoisella marmoripinnalla voidaan nähdä kaksi uraa. Valo heijastuu sen pinnalta, lumipinnan heijastuksen tapaan. Latu-uriiin syntyy pienet varjot. Uriin on lyöty tuhansia hakkuripiikin jälkiä. Näin on saatu aikaan mattapintainen, pakkaslumen kaltainen puuterilumipohja. Valo kertaantuu urassa, aivan kuin hidastaisi valon taittumista ja sen suuntaa.

En ole suoraan toistanut hiihtoladun ilmentymää, vaan halunnut käyttää marmorin valontaittumisominaisuuksia hyväkseni. Luonnossa latu-ura on sileä ja tiivis ja ympäröivä hanki kiteinen. Veistoksessa ladunpohja on rosoinen ja hanki sileä.

”Latu”-veistos ilmentää luonnossa olevaa latua, joka on turvallinen, rajattu reitti, jota kulkemalla pysymme raiteilla. Se on jatkuva viivasto, joka kuljettaa katsojaa talvimaisemassa. Pyrin tekemään isojen tilojen veistoksia, jotka toimivat suurissa näyttelytiloissa niin sisällä kuin ulkonakin.

”Lumipallo”-veistoksella pyrin ilmentämään, mitä lumen tuoma hiljaisuus on. Se voi olla kuvaava mutta ei vastaus, vaan poeettinen viittaus hetkestä. Lumipallo veistos muistuttaa mahdollisuudesta hiljentyä ja antaa mielen rauhoittua.

”Kierrosmerkinnät”-reliefit kuvaavat hektistä yhteiskuntaa sekä ihmisten suorituspakkoa, määrällisyyttä ja kontrollia. Vihdoin kun kiireen keskeltä on saatu raivattua hetki aikaa nauttia luonnosta, talvesta, niin se onkin liian suuri tunne, joten se urheilullisetaan suoritukseksi, kierrosvauhdiksi, vai ovatko jäljet hangella oman muistin välineitä tai ihmisen jäljenjättörituaaleja, merkkejä olemassaolosta tai jopa osoitus ihmisen luontaisesta taiteellisesta ilmaisun tarpeesta. Nämä pienet merkit kuitenkin ohjaavat pohtimaan, mitä tämä visuaalinen kieli on ja refleктоimaan sitä.

Katselemalla lumikuvia ja siirtämällä ne veistoksiksi pyrin viettämään aikaa valitsemieni havaintojen parissa. Koetan selvittää, mikä tapahtumassa tai kuvassa on kiehtovaa ja mikä on ohjannut valintatilanteen, jossa valittu havainto työstetään teokseksi.

Ehkä talven pakahduttava, koko sielun täyttävä kauneus ei mahdu meihin, se täytyy saada merkeiksi, osaksi yhteistä.

Kuvat

Kuva 1. Kuvallinen lähtökohta: Hiihtolatu ja jäniksen kypälien painauma lumihangella, s. 6

Kuva 2. Kuvallinen lähtökohta: Latu, sukset ja lähtöviiva, s. 7

Kuva 3. Kuvallinen lähtökohta: Somman jälkiä lumessa, s. 7

Kuva 4. Kuvallinen lähtökohta: Valon heijastus, s. 8

Kuva 5. Kuvallinen lähtökohta: Valkoinen lumimaisema, s. 10

Kuva 6. Kuvallinen lähtökohta: Sulava lumi, s. 12

Kuva 7. Descartesin piirtämät lumihutaleet v.1672 (Lehti, 1998, 78), s. 15

Kuva 8. Kuutioksi sahattu valkoinen Guelga marmori, Venäjä, s. 17

Kuva 9. Juovallinen Carrara marmori Italiasta, s. 18

Kuva 10. Kuvallinen lähtökohta: Latuja kevätjäällä Imatralla, s. 20

Kuva 11. Latu veistos, marmori, 9 x 34 x 622 cm, s. 21

Kuva 12. Lumipallot veistos, marmori, 30 x 30 x 30 cm, s. 22

Kuva 13. Kuvallinen lähtökohta: Sompa ja kaiverrettu marmori, s. 23

Lähteet

Challoner, J. 2000, Kivet ja mineraalit, WSOY, Porvoo

Lehti, R. 1998 Lumihiutaleet ja maailmankuvat, Tähtitieteellinen yhdistys Ursan julkaisuja 67

Roth, G.1980, Sääopas, Weilin+Göös

Taipale, K. 2000 Kivet. Etsijän ja keräilijän opas, WSOY, Porvoo

Tihinen, J. 2012 Talvisia tarinoita Itävallan tyyliin, Taidelehti 1/2012

Östergaard, T.-Jensen, G. 1979 Kivet ja lohkareet, Kustannusosakeyhtiö Tammi

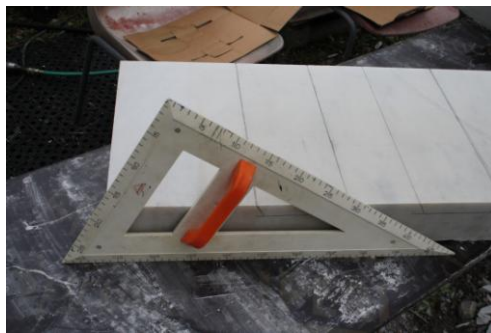
Ilmatieteen laitos, <http://ilmatieteenlaitos.fi/sade-pilvet-lumi#2>. Luettu 14.6.2013

Kivien kuljetukseen kuorma-auto ja nosturi

Hyvin pakatut kivet, kivien välissä vaneri

Kivet merkitään mittojen mukaisesti

Kiveen leikataan työstö uria

Ladun työstö urat

Vasaralla ja piikillä lyödään harjat irti

Veistokselle tehty pitkä työpöytä

Sähkö ja paineilma työkaluja

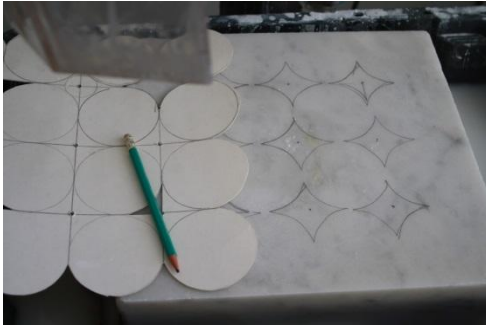
Denise Ziegler arvioi veistosta

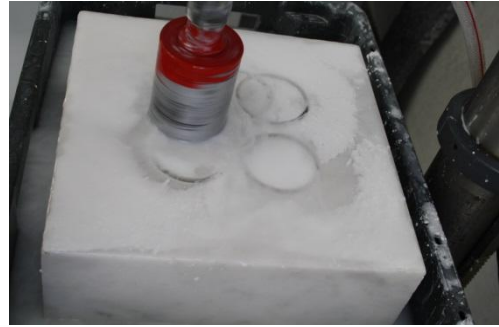
Melkein valmis veistos

Lumipalloveistos

3 (6)

Kiveen piirretty pallo kuvio

Veistosta porataan

Pylväsporakone,

Porattu veistos

Veistos työtasolla

Työkalut lumihangella

Pikku räälläkkä

Veistäminen piikillä ja vasaralla

Veistämistä suorahiomakoneella

Hiontaa letkuporakoneella

Yksityiskohta

Veistoksen valmis muoto

Veistäjällä suojarusteet

Pakkaus odottaa hangella

Sompareliefinkuvasarja

5 (6)

Talvisia jälkiä hiihtoladun viereltä

Pisto ja viilto

Kehä

Muovi somman jälkiä

Sommalla painettuja kuvia lumihangessa

Negatiivi ilmiö

Marmoriin veistetyt sommanjälki reliefit